

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Versijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

HET DECREET VAN 26 PLUVIOSE — JAAR II — EN DE CESSIES GEDAAN DOOR AANNEMERS, VAN SCHULDVORDERINGEN WEGENS UITGEVOERDE WERKEN VOOR REKENING VAN DEN STAAT.

Een arrest van het Beroepshof van Luik van 12 Februari 1936 (Pasicrisie - 1936 II bl. 159) heeft heel wat opschudding gemaakt in de belanghebbende middens daar het besliste, dat de afstand en diensvolgens de inpandstelling eener schuldvordering door den aannemer van werken uitgevoerd voor rekening van den Staat, niet geldig konden gedaan worden in voordeel van een geldschietter.

Het arrest steunde zich op het Decreet van 26 Pluviose - Jaar II — hetgeen thans nog in België kracht van wet bezit.

Deze rechtspraak heeft natuurlijk voor gevolg gehad dat de geldschietters, de Banken in het bijzonder, met veel minder gemak credieten verleenden aan aannemers, daar zij geen zekerheden konden vinden in den afstand of de inpandgeving te hunnen voordeele, van de vorderingen op den Staat.

Een pas geveld arrest van hetzelfde Beroepshof van Luik in dato 20 Januari 1938 (nog niet verschenen) heeft opnieuw de bredere rechtspraak bekrachtigd en aangenomen dat zulke afstand wel geldig is.

Wij verheugen ons over deze beslissing daar zij inderdaad op economisch gebied een gelukkige oplossing is.

Het feit immers dat de Banken, gezien de onzekere toestanden van hunne panden, met zuinigheid credieten verleenden aan de aanne-

mers van werken voor den Staat, heeft voor gevolg de uitvoering ervan te belemmeren in plaats van deze te bevorderen. Wij zullen hierna zien dat het Decreet van Pluviose juist het bevorderen der openbare werken voor doel had.

HISTORIEK.

De termen van het Decreet van 26 Pluviose - Jaar II (14 Februari 1794) - zijn als volgt :

« **DECRET** » qui interdit provisoirement aux créanciers particuliers la faculté de faire des saisies-arrêts ou oppositions sur les fonds destinés aux entrepreneurs de travaux pour le compte de la Nation.

» *Article 1er.* — Les créanciers particuliers des entrepreneurs et adjudicataires des ouvrages faits ou à faire pour le compte de la Nation ne peuvent, jusqu'à l'organisation définitive des travaux publics, faire aucune saisie-arrêt ni opposition sur les fonds déposés dans les caisses des receveurs de districts, pour être délivrés aux dits entrepreneurs ou adjudicataires.

» *Article 2.* — Les saisies-arrêts et oppositions qui auraient été faites jusqu'à ce jour par les créanciers particuliers des dits entrepreneurs ou adjudicataires sont déclarées nulles et comme non avenues.

» *Article 3.* — Ne sont point comprises dans les dispositions des articles précédents, les créances provenant du salaire des ouvriers em-

ployés par les dits entrepreneurs, et les sommes dues pour fournitures de matériaux et autres objets servant à la construction des ouvrages.

» *Article 4.* — Néanmoins, les sommes qui resteront dues aux entrepreneurs ou adjudicataires après la réception des ouvrages pourront être saisies par leurs créanciers, lorsque les dettes mentionnées en l'article 3 auront été acquittées. »

Een oud arrest van het Verbrekingshof van 3 April 1884 (Pasicrisie 1884 - I bl. 90) assimileerde de cessies aan de beslagnemingen en opposities. Het Hof oordeelde dat het Decreet van Pluviose van openbare orde was, daar het genomen werd — niet in voordeel van zekere bepaalde schuldeischers maar in het belang van den Staat.

De cessies werden bijgevolg nietig verklaard.

De rechtspraak van het Hoogste Hof werd in België door de Rechtbanken en Beroepshoven verlaten van in het begin der twintigste eeuw.

Het schijnt wel dat dit gebeurde onder den invloed der fransche rechtspraak.

Deze fransche rechtspraak kwam tot stand naar aanleiding van een nieuwe wet van 25 Juli 1891 dewelke het Decreet van Pluviose wijzigde. Deze wet luidde als volgt :

« *Article unique.* — Les dispositions du Decret du 26 Pluviose — An II — sont étendues à tous les travaux ayant le caractère de travaux publics.

» En conséquence les sommes dues aux entrepreneurs ne pourront être frappées de saisie-arrest ni d'opposition, *au préjudice soit des ouvriers auxquels des salaires sont dus, soit des fournisseurs qui sont créanciers à raison des fournitures des matériaux et d'autres objets servant à la construction des ouvrages.*

Indien het eerste alinea alleen de uitbreiding van het Decreet schijnt aan te duiden, beperkt het tweede alinea het verbod aangaande de inbeslagnemingen tot deze die ten nadeele van de werklieden en leveraars worden gedaan.

Bijgevolg, indien het Decreet van Pluviose niet werd afgeschaft geeft de fransche wet van 1891 er een beperkende interpretatie aan.

Deze interpretatie werd door de fransche rechtspraak bekrachtigd in verschillende arresten en vanaf 1900 zooals wij reeds hooger hebben aangetoond, eveneens door de Belgische rechtspraak.

Het is nochtans zeker dat de wet van 1891 in België geen effect kan hebben en het wordt niet betwist dat het Decreet van Pluviose steeds kracht van wet bezit in ons land.

Het arrest van Luik van 12 Februari 1936 kwam voor het eerst terug naar de vroegere rechtspraak van het Verbrekingshof, hetgeen, zooals wij reeds zeiden, in belanghebbende kringen onaangename gevolgen te weeg bracht.

Het nieuw arrest van Luik van 20 Januari 1938 dat een tegenovergestelde stelling huldigt komt bewijzen dat er geen eensgezindheid bestaat en bijgevolg geen zekerheid in de betrekkingen tusschen aannemers en geldschietters wanneer zij overgaan tot het cedeeren of in pand geven van vorderingen op den Staat.

STELLING AANGENOMEN DOOR

HET ARREST VAN LUIK VAN

12 FEBRUARI 1936

(Pasicr. 1936 — II — blz. 159).

Het Hof, in een zeer kort gemotiveerd arrest heeft zich vergenoegd vast te stellen dat rechtspraak en rechtsleer het eens waren om de cessies op denzelfden voet te plaatsen als de beslagnemingen en opposities.

Eens aangenomen dat de vorderingen op den aannemer niet afgestaan kunnen worden besluit het arrest dat zij eveneens geen voorwerp van inpandgeving kunnen uitmaken. In het voorgelegd geval ging het inderdaad niet over een gewone cessie maar over een inpandneming.

STELLING AANGENOMEN DOOR

HET ARREST VAN LUIK VAN

20 JANUARI 1938

(Nog niet verschenen)

Het arrest herinnert aan de omstandigheden en oorzaken die aanleiding gaven tot het tot stand komen van het Decreet. Het bevorderen en de regelmatige uitvoering der werken van nationaal belang, zonder dat de schuldeischers der aannemers, door het leggen van beslagnemingen of opposities de uitvoering der werken zouden kunnen belemmeren.

Hierin vindt het arrest het bewijs dat het voorwerp van het Decreet wel van *algemeen nut was* maar dat de bedoelde onmogelijkheid van beslagneming niet van *openbare orde is*.

Daarbij is deze verordening in afwijking met het algemeen recht voorzien in art. 7 der hypotheekwet (oud art. 2092 van het B.W.B.) dat luidt : « quiconque est obligé personnellement

est tenu de remplir ses engagements sur tous ses biens mobiliers et immobiliers, présents et à venir » — waarin o.m. de schuldvorderingen en andere niet lichamelijke rechten begrepen zijn.

Daarom is deze uitzonderlijke verbindende bepaling restrictief te verklaren.

Het arrest noteert nog dat alleen de beslag-nemingen en opposities door het Decreet uitdrukkelijk bedoeld worden, dat de afstanden niet voorzien werden, dewelke trouwens in het belang van de werken van openbaar nut een gunstige rol kunnen spelen; dat in beginsel al de rechten mogen afgestaan worden zelfs deze afhangende van gebeurlijke voorwaarden ten ware eene wet den afstand ervan verboden heeft (art. 1598 — van het B.W.B.).

Het arrest wijst nog aan dat er niet kan beweerd worden dat door het toelaten van afstand te doen hierdoor onrechtstreeks het Decreet te keer wordt gegaan en het verboden effect van de beslag-neming langs de cessie wordt bekomen.

Het arrest toont dat de cessie in normale omstandigheden gedaan, ten bezwarenden titel zonder fraude, niet onwettelijk is daar zij het voorrecht van de werklieden en leveraars eerbiedigt.

Deze laatste hebben inderdaad een soort privilege, maar hun voorrecht alhoewel het blijft bestaan zonder beslaglegging of oppositie geeft geen volgrecht.

Dit voorrecht dat behouden wordt zonder formaliteiten, verdwijnt inderdaad zoodra de gelden uit de Staatskassen in handen van aannemer of zijn cessionaris of gebeurlijke andere schuldeischers worden betaald.

In korte woorden mag de argumentatie van het arrest als volgt geresumeerd worden :

De verbiedende bepaling van het Decreet is niet van openbare orde en slechts van openbaar nut — de cessies worden niet bedoeld — het voorrecht in voordeel der werklieden en leveraars primeert de rechten van den cessionaris maar eens dat de cessionaris uitbetaald werd, bij gebrek aan beslag-neming en oppositie vanwege werklieden en leveraars, verdwijnt het voorrecht dezer laatsten.

BESPREKING :

Twee hoofdpunten hebben aanleiding gegeven tot uiteenlopende interpretaties.

Eerstens ging het over de vraag of de beschikkingen van het Decreet van openbare orde

waren of slechts van openbaar nut.

Tweedens of ja dan neen de cessies en inpandgevingen moeten gelijkgesteld worden met de beslag-nemingen en opposities.

Het tweede vraagstuk staat eenigszins in nauw verband met het eerste. Inderdaad heeft eene bepaling van openbaar nut zeer strenge gevolgen en brengt ze de nietigheid mede van alle verrichtingen die zelfs onrechtstreeks ermee in strijd komen te staan.

ZIJN DE BEPALINGEN VAN HET DECREET VAN OPENBARE ORDE OF ZIJN ZE SLECHTS VAN OPENBAAR NUT ?

Zooals wij het reeds aangetoond hebben werd het Decreet in zeer bijzondere omstandigheden door het «Comité de Salut Public» uitgevaardigd.

Midden de omwoelingen door de gebeurtenissen van 1793-1794 te weeg gebracht en de sociale wanorde daardoor veroorzaakt, wilde de Staat het vertrouwen der openbare opinie terug winnen door de spoedige uitvoering van openbare werken — herstellen van bruggen en wegen, enz. —.

Daartoe was de samenwerking van leveraars en werklieden onontbeerlijk.

Indien de gewone schuldeischers der aannemers toegelaten werden beslag-nemingen en opposities te leggen op de gelden door den Staat uit te betalen, zouden de aannemers in de onmogelijkheid worden geplaatst hun schulden te betalen zoowel aan leveraars als aan werklieden.

Noodzakelijk zou de uitvoering der werken hierdoor gestremd zijn geworden. Vandaar het Decreet van Pluviose.

Wij denken dat men uit den tekst zelve het bewijs kan halen dat het privilege niet van openbare orde is.

Inderdaad, het voorrecht der leveraars en werklieden volgens den tekst zelve wordt in werkelijkheid slechts behouden voor zooveel er beslag werd gedaan. Wanneer op het oogenblik van het beslag de door den Staat verschuldigde sommen niet meer in de Staatskas aanwezig zijn, hetzij omdat ze uitbetaald werden aan den aannemer, of aan gesubrogeerden cessionaris, hetzij aan een gewonen schuldeischer of andere recht-hebbenden, dan zouden de leveraars en werklieden zonder rechten blijven spijts het in hun voordeel door het Decreet voorziene voorrecht (Cfr.

Rechtspraak — onder Recht. 1ste aanleg —
Brussel 4 Maart 1935 R. P. 1935 - nr 214).

**MOETEN DECESSIES EN INPAND-
GEVINGEN GELIJKGESTELD WOR-
DEN MET DE INBESLAGNEMIN-
GEN EN OPPOSITIES ?**

Uitgaande van het beginsel dat de beschik-
kingen van Pluviose van openbare orde zijn,
werd herhaaldelijk gevonnist dat de cessies en
inpandgevingen op denzelfden voet moeten ge-
steld worden als de uitdrukkelijk door het pand
verboden verrichtingen.

Er werd beweerd dat de cessie der vordering
hetzelfde effect heeft als de beslagnamen in
dezen zin dat beiden, de aannemers in de onmo-
gelijkheid zouden stellen de werken normaal uit
te voeren daar zij niet bij machte zouden zijn
de meest interessante schuldeischers en werk-
lieden en leveraars te betalen.

Volgens deze leer zou de toelating de cessie
te bewerkstelligen, langs een omweg, een voor-
deel geven aan den schuldeischer hetwelk hem

door een verbiedende beschikking wordt ontno-
men.

BESLUIT :

Wij denken dat de oplossing van het arrest
van Luik van Januari 1938 de belangen van
iedereen verzoent. Inderdaad, het werkelijk
voorrecht dat in voordeel der werklieden en le-
veraars bestaat wordt niet aangetast door de
gebeurlijke cessies of inpandstellingen.

Indien dit voorrecht geëerbiedigd wordt ziet
men niet in waarom de cessie der vordering de
uitvoering van werken van openbaar nut zou
tegenhouden. Het voorrecht der werklieden en
leveraars zal toelaten dat deze betaald worden
vóór ieder anderen schuldeischer.

Zoodat het Decreet zijn doel ten volle bereikt
zonder dat het noodig is den tekst, waarin alleen
beslagnemingen en opposities worden vermeld
uit te breiden tot andere verrichtingen welke
niet uitdrukkelijk worden voorzien.

Jan BRUSSELMANS,
Doctor in de Rechten.

RECHTSPRAAK

187

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 25 Januari 1938.

Voorzitter : M. L. Soenens.

Verslaggever : Raadsheer Istas.

Op. Min. : Mr Sartini van den Kerckhove.

**STRAFRECHTSPLEGING. — MISDAAD. — VER-
ZENDING DER RAADKAMER NAAR CORRECTIO-
NEELE RECHTBANK. — GEBREK AAN VER-
ZACHTENDE OMSTANDIGHEDEN. — VONNIS
VAN ONBEVOEGDHEID DER RECHTBANK. —
NEGATIEF GESCHIL VAN RECHTSGEBIED. —
GERECHTSREGELING.**

*Wanneer de Raadkamer een betichte verzendt naar de
Correctioneele Rechtbank wegens een feit als mis-
daad door de strafwet aanzien, zonder verzachtende
omstandigheden aan te nemen, en de Rechtbank zich
daarop onbevoegd verklaart, verwekt deze tegenstrij-
digheid een negatief geschil van rechtsgebied en
moet tot gerechtsregeling worden overgegaan.*

Op. Min. t/ Jacquemijn.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Istas in zijn verslag en op de

conclusiën van den heer Sartini van den Kerckhove,
Advocaat-Generaal;

Gelet op het verzoekschrift den 20 November
1937 aan het Hof van Verbreking door den heer
Procureur des Konings bij de Rechtbank van eer-
sten aanleg van Leuven gericht en strekkende tot
regeling van rechtsgebied;

Overwegende dat, ingevolge eene beschikking
der Raadkamer van voornoemde Rechtbank, in
datum van 8 December 1936, Jacquemijn Theoph.,
landbouwer, geboren te Bekkevoort, den 11 Augus-
tus 1891, naar de correctioneele Rechtbank van
Leuven verzonden werd onder de betichting van,
te Bekkevoort, kanton Diest : a) op 25 September
1936, een aanranding der eerbaarheid met geweld
of bedreigingen gepleegd te hebben op den persoon
van Mues Jeanne; b) op verschillende reizen in
den loop van 1936, namelijk op 25 September 1936,
in het openbaar de zeden te hebben geschonden
door handelingen welke de eerbaarheid kwetsen;
c) op 25 September 1936 door gebaren of zinnebeel-
den Mues Jeanne te hebben bedreigd met een met
doodstraf of dwangarbeid strafbaren aanslag tegen
haren persoon;

Overwegende dat bij vonnis widersprekelijk uit-
gesproken den 23 October 1937, de correctioneele
Rechtbank van Leuven zich onbevoegd verklaarde
om over de feiten der betichting te kennen, omdat
«het feit A een misdaad uitmaakt voorzien door
artikel 373 van het strafwetboek, gewijzigd door
artikel 49, par. 2 der wet van 15 Mei 1912, en

gestraft wordt met opsluiting; dat het bevel der Raadkamer, welk den betichte voor de correctionele rechtbank verzendt, geen verzachtende omstandigheden inroept voor dit feit om deze verzending te verrechtvaardigen; dat, dienvolgens, de rechtbank niet regelmatig te kennen heeft over het feit A der betichting; dat de feiten B en C samenhangend zijn met het feit A»;

Overwegende dat dit vonnis en de bovengemelde beschikking der raadkamer, kracht van gewijsde bekomen hebben; en dat hunne tegenstrijdigheid aldus een negatief geschil van rechtsgebied verwekt, welk den loop van het gerecht belemmert;

Dat er dient, bijgevolg, tot gerechtsregeling over te gaan;

Overwegende dat, naar 't schijnt, men uit de gedingstukken kan afleiden dat, op het oogenblik van 't plegen van het feit onder lit. A der betichting omschreven, Mues Jeanne een minderjarig kind was dat meer dan den vollen leeftijd van zestien jaar had bereikt, en dat, aldus, het vervolgde feit zooals de correctionele Rechtbank van Leuven het gekwalificeerd heeft, de misdaad uitmaakt voorzien door het tweede lit. van art. 373 van het strafwetboek (art. 49, tweede lid der wet van 15 Mei 1912);

Om deze redenen :

Tot gerechtsregeling overgaande, en zonder acht te geven op bewuste beschikking der Raadkamer van de Rechtbank van eersten aanleg van Leuven de dato 8 December 1936, die nietig en niet bestaande verklaard wordt;

Verwijst de zaak naar de Raadkamer der Rechtbank van eersten aanleg te Mechelen;

Beveelt dat het tegenwoordig arrest zal in de registers der Rechtbank van eersten aanleg te Leuven overgeschreven worden, en dat melding er van zal gemaakt worden op den rand der vernietigde beschikking;

Legt de kosten ten laste van den Staat.

188

HOF VAN VERBREKING

22 Februari 1938.

Voorzitter : M. Soenens.
O. M. : M. Sartini van den Kerckhove.

SOCIAAL VERWEER. — BEVEL TOT INTERNEERING. — UITSPRAAK IN OPENBARE ZITTING.

Wanneer de onderzoeksgerechten de interneering van den betichte bevelen op grond der bepalingen van de wet op het sociaal verweer, dient deze beslissing uitgesproken in publieke zitting, zulks op straf van nietigheid.

Wanneer zulks niet gebeurt is art. 97 der Grondwet geschonden en dient de beslissing verbroken.

Geyskens t/ O. M.

HET HOF,

Gehoord Raadsheer De Wilde in zijn verslag en op de conclusiën van den Heer Satini van den Kerckhove, Advocaat Generaal;

Omtrent het middel van ambtswege getrokken uit de schending van artikel 97 al. 2 der Grondwet:

Overwegende dat uit bestreden beslissing, welke de interneering van aanlegger in cassatie beveelt, niet blijkt dat ze in openbare zitting zou uitgesproken geweest zijn;

Overwegende dat de beslissingen der onderzoeksjuridictiën, als ze over de interneering der als abnormaal erkende beklaagden uitspraak doen, het wettelijk karakter van vonnissen hebben, en, derhalve, op straf van nietigheid, in openbare zitting moeten uitgesproken worden;

Overwegende dat, bijgevolg, bestreden arrest in schending van artikel 97 al. 7 der Grondwet werd geveld;

Om deze redenen,

Verbreekt bestreden arrest;

Beveelt dat het tegenwoordig arrest zal overgeschreven worden in de registers van het Hof van Beroep te Brussel, en dat er van melding zal gedaan worden in den rand van de vernietigende beslissing : Laat de kosten ten laste van den Staat;

Verzendt de zaak naar het Hof van Beroep te Gent, Kamer van inbeschuldigingstelling.

189

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e Kamer. — 5 Februari 1938.

Voorzitter : M. Claessens.
Raadsheeren : MM. Neven en Verreydt.
O. M. : M. Hauben.
Pl. : Mters Haversin de Lexhy en Moris.

GOUDCLAUSULE. — VERKOOP VAN GROND MET UITSTEL VAN BETALING EN HYPOTHECAIRE INSCHRIJVING. — INTRESTEN OP DEN NIET BETAALDEN VERKOOPPRIJS. — GELDIGHED DER GOUDCLAUSULE.

Wanneer bij den verkoop van een stuk grond wordt overeengekomen dat de koper den prijs zal voldoen binnen een bepaald aantal jaren en dat hij de intresten op dezen verkoopprijs zal betalen, kan zulks nooit beschouwd worden als een geldleening, doch uitsluitend als een modaliteit van de betaling van den verkoopprijs.

De omstandigheid dat een hypothecaire inschrijving genomen is geworden voor den niet betaalden prijs en de intresten stelt geenszins het uitstel van betalen van den koopprijs gelijk met een hypothecaire leening. Wanneer voor de betaling van den verkoopprijs een clause op basis van de goudwaarde in de overeenkomst is voorzien, dient deze nageleefd en zijn hierop de bepalingen van het K.B. van 11 April 1935 niet toepasselijk.

Fryns t/ Haumont.

Gezien de eensluidende uitgifte van het vonnis a quo, door de rechtbank van eersten aanleg van Hasselt, op 26 November 1936 gewezen, waartegen regelmatig beroep werd ingesteld;

Aangezien de ontvankelijkheid van het beroep niet betwist wordt;

Aangezien door akte op 27 April 1933 voor den notaris Goetsbloets van Hasselt verleden, Fryns Jules, in wiens rechten de beroepers getreden zijn, aan Haumont Camille, den rechtsvoorganger van de verweerster in beroep, verkocht heeft een perceel grond gelegen te Hasselt, kom van het Kanaal, voor den prijs van 350.000 frank;

Aangezien betreffende deze koopsom, de akte volgende bedingen bevat: « Cette présente vente est faite et acceptée moyennant la somme de 350.000 fr. payables savoir: 50.000 fr. endéans l'année avec un intérêt de 5 % à partir du premier mai prochain, le restant soit 300.000 fr. devra être payé en 15 ans à partir du premier mai prochain et par amortissement semestriel comprenant en capital 10.000 fr. et les intérêts calculés à raison de 5 % l'an. Le premier paiement devra se faire le 1er novembre prochain. Tous les paiements devront se faire au domicile du vendeur ou au lieu qui serait indiqué ultérieurement. L'acquéreur aura la faculté de se libérer anticipativement aux échéances moyennant un préavis d'un mois. Il s'engage à rembourser le capital et à payer les intérêts sur la base du Belga valant zéro gramme 209 milligrammes 211 millionnièmes de gramme d'or fin. Cette somme est calculée sur la base d'une parité avec les monnaies étrangères établies en raison d'un poids or de zéro gramme 209 milligrammes 211 millionnièmes de gramme au belga. Au cas où cette parité viendrait à être modifiée, la dite somme serait majorée ou diminuée dans la mesure des modifications intervenues. En cas de décès de l'acquéreur, ses héritiers et successeurs universels resteront solidairement et indivisément tenus au paiement des annuités et des intérêts »;

Aangezien ingevolge de muntwet van 30 Maart 1935 en het koninklijk besluit van 31 Maart 1935 de basis van den inkoop en den verkoop van buitenlandse deviezen vaststellende op grondslag van een gewicht fijn goud van 0.150.632 gram per belga, de beroepers de betaling van elke aflossing in kapitaal en intresten volgens dezen nieuwen grondslag geëischt hebben terwijl de geïntimeerde en haar rechtsvoorganger hunne betalingen voorts gedaan hebben zonder er rekening mede te houden; dat de eisch van de beroepers strekt tot betaling van het verschil van bedrag tusschen beide berekeningen;

Aangezien de geïntimeerde de nietigheid inroept van de goudwaardeclausule, en subsidiairlijk hare toepassing verwerpt op grond enerzijds van het Koninklijk Besluit van 2 Augustus 1914, van art. 7 van het Koninklijk Besluit van 25 October 1926 en van de wet van 30 Maart 1935, anderzijds van het Koninklijk Besluit n° 7 van 22 Augustus 1934, het Koninklijk Besluit n° 74 van 28 Januari 1935, het Koninklijk besluit n° 148 van 18 Maart 1935, het Koninklijk besluit n° 158 van 11 April 1935, en de

Koninklijke besluiten n° 225 en 226 van 7 Januari 1936;

Aangezien de uitwerksels van de goudwaarde- en agioclausule afhangen van den aard van het contract waarin zij voorkomen; dat er dus eerst dient nagegaan of de akte van 27 April 1933 slechts een akte van verkoop daargestelt, volgens het stelsel van de beroepers, ofwel of zij in een en hetzelfde kader een verkoop van onroerend goed en een geldleening behelst volgens het stelsel van de geïntimeerde, dat de eerste rechters zich toeëigend hebben;

Aangezien de artikelen 1651 en 1652 van het Burgerlijk wetboek uitdrukkelijk voorzien dat ter gelegenheid van een verkoop het de contractanten vrijstaat bijzondere bepalingen te treffen omtrent de betaling van den koopprijs inzonderheid te bedingen dat intrest op den koopprijs zal verschuldigd zijn; dat in het onderhavig geval delging van de koopsom bij zesmaandelijksche aflossingen met bijvoeging van intrest dus niet onverenigbaar is met het begrip van den verkoop en bijgevolg niet een kenmerk van de verbruikleening daargestelt;

Aangezien de verkoper Fryns geen hypothe-caire inschrijving genomen heeft tot zekerheid van betaling van den koopprijs, maar het volgende bedongen heeft: « En garantie du paiement du prix de vente et des intérêts, il sera pris inscription d'office sur le terrain vendu »; dat deze bedingung verwijst naar de schikkingen van de artikelen 30, 34, 35 en 36 van de wet over het hypotheekstelsel, waardoor bepaald wordt onder meer dat het voorrecht van den verkoper behouden blijft door de ambtshalve gedane overschrijving van den titel, die den eigendom heeft overgedragen, wanneer de verkoper niet bij een uitdrukkelijke schikking van de akte den hypotheekbewaarder ontslagen heeft van de inschrijving ambtshalve te doen;

Aangezien artikel 35 voormeld, de gevallen aanwijst waarin de overschrijving ambtshalve opgelegd is; dat het geval van verbruikleening er niet vermeld staat; dat immers de uitleener geen voorrecht geniet, maar slechts een hypothe-cair recht kan bedingen;

Aangezien de voormelde clausule dus geenszins bewijst dat de kwestieuze akte benevens den verkoop een leening behelst maar zelfs het in acht nemen van zulkdanige bijkomende overeenkomst uitsluit;

Aangezien het bedingen van de dadelijke uitwinning (voie parée) krachtens artikel 90 en volgende van de wet van 15 Augustus 1854 ook niet ter zake afdoende is, daar dit middel van uitvoering zoowel bij het voorrecht van den verkoper van een onroerend goed, als bij het recht van den hypothe-cairen uitleener past;

Aangezien anderdeels de verbruikleening, waarin het begrip door artikelen 1892 en volgende van het Burgerlijk Wetboek wordt vastgesteld, een zakelijk contract is dat slechts door het afgeven van het geleende volmaakt is, hetwelk in den hoofde van den ontleener de verplichting tot teruggave doet ontstaan; dat krachtens de betwiste akte de verkoper Fryns de levering gedaan heeft van het

verkochte onroerend goed, maar daarbij aan den kooper Haumont geen som heeft afgegeven die deze laatste of zijne rechthebbenden zouden verplicht zijn terug te geven; dat er geen sprake kon zijn van teruggave van iets dat niet afgegeven werd; dat de akte den kooper slechts de verplichting opgelegd heeft van de koopsom in kapitaal met intresten door periodische aflossingen te betalen;

Aangezien de akte ook niet het minste bestanddeel bevat, waaruit de verplichting tot teruggave door schuldvernieuwing zou ontstaan zijn; dat krachtens artikel 1273 van het Burgerlijk Wetboek, schuldvernieuwing niet vermoed wordt en de wil om ze te doen tot stand komen duidelijk uit de akte moet blijken, hetgeen hier volstrekt uitgesloten is;

Aangezien uit de voormelde beschouwingen spruit dat tusschen Fryns en Haumont slechts een akte van verkoop met uitstel van betaling tot stand gekomen is;

Aangezien krachtens het Koninklijk besluit van 2 Augustus 1914 bekrachtigd door de wet van 4 Augustus 1914, artikel 7 van het Koninklijk besluit van 25 October 1926 en artikel 4 van de wet van 30 Maart 1935, hetwelk voormeld artikel 7 overneemt, in de contracten de clause « betaling in goudfranken » van geener waarde is; dat echter de bepalingen waarbij de prestatie in goudgewicht vastgesteld wordt, of waarbij de betaling in franken bedongen gewaarborgd wordt met verwijzing tot het goud of tot buitenlandsche deviezen in principe geldig zijn en dus door de contractanten dienen nageleefd (Cass. 30 Mei 1929, Pas. I, 206, en 219; Cass. 12 Mei 1932, Pas. I, 167; Cass. 27 April 1933; Pas. I, 208, Cfr. Verslag aan den Koning voor Koninklijk besluit n° 158, van 11 April 1935);

Aangezien het Koninklijk besluit n° 158 van 11 April 1935 aan dit beginsel een tijdelijke uitzondering gebracht heeft betreffende overeenkomsten in zake huur van onroerende goederen, erfpacht of leening; dat de uitzonderlijke aard van dit Koninklijk besluit klaar bewezen is door het voorafgaand verslag aan den Koning, dat den stand van de bestaande wetgeving en van de rechtspraak herinnert en de dringende redenen aanwijst waarom betreffende voornoemde contracten hunne onaantastbaarheid dient geschonden.

Aangezien de geïntimeerde dus ten onrechte gewag maakt van een publiekrechtelijk principe volgens hetwelk alle goud- of agioclausulen nietig zouden zijn; dat indien zulkdanig principe zou bestaan hebben ingevolge de muntwet van 30 Maart 1935, men de noodzakelijkheid niet zou inzien van de aanvullende reglementeering van het Koninklijk Besluit n° 158 van 11 April 1935 dat juist voor doel gehad heeft de uitwerksels van de goud- of agioclausulen in bepaalde gevallen te vernietigen;

Aangezien het Koninklijk besluit n° 158 een uitzonderlijk karakter hebbende, van strenge uitlegging is en dus slechts mag toegepast worden in de gevallen die het uitdrukkelijk voorziet; dat het uitzonderlijk niet vatbaar is voor analogische toepassing in het voorhanden geval van verkoop met uitstel van betaling;

Aangezien zulke verkoop ook niet onder toepassing valt van het Koninklijk besluit n° 7 van 22 Augustus 1934, betreffende de vervroegde terugbetaling der geldleeningen, noch van het Koninklijk besluit n° 225 van 7 Januari 1936 tot reglementeering van de hypotheaire leeningen en tot inrichting van de controle op de ondernemingen van hypotheaire leeningen, noch van het Koninklijk besluit n° 226 van 7 Januari 1936 houdende instelling van een centraalbureau voor hypotheair krediet;

Aangezien de geïntimeerde nog de schikkingen inroept van het Koninklijk besluit n° 74 van 28 Januari 1935 betreffende de verlaging van den rentevoet van de hypotheaire en bevoorrechte schuldvorderingen, aangevuld bij het Koninklijk besluit n° 105 van 27 Februari 1935, alsmede het Koninklijk besluit n° 148 van 18 Maart 1935 betreffende den woeker, dat zij uit het stelsel van de beroepers afleiden dat deze, in strijd met deze Koninklijke besluiten, de betaling van intrest eischen volgens een rentevoet van 60 % per jaar;

Aangezien deze bewering op de valsche veronderstelling berust dat het als saldo van den koopprijs, verschuldigd kapitaal, in franken uitgedrukt, onveranderd zou gebleven zijn na de muntwet van 30 Maart 1935 en het Koninklijk besluit van 31 Maart 1935 tot uitvoering van deze wet;

Aangezien de aanwas van de waarde in franken van het verschuldigd saldo van den koopprijs, als gevolg op voorgaande wettelijke schikkingen en op de bepalingen van het koopcontract, niets als een bijkomende rente mag aanschouwd worden en dat het vermeerderd bedrag van het kapitaal noodzakelijker wijze een in dezelfde mate vermeerderd bedrag van den intrest bijbrengt zonder dat de krachtens overeenkomst vastgestelde rentevoet van 5 % veranderd zij;

Aangezien het stelsel van de geïntimeerde nochtans gegrond is in de mate waarin het betrekking heeft op de intresten voortgebracht tot op den dag dat de goudwaarde van den belga verminderd werd, zijnde op 31 Maart 1935; dat de burgerlijke vruchten geacht worden van dag tot dag verkregen te worden en dat de betaling krachtens de bepalingen van het contract, van de voor 31 Maart 1935 verkregen intresten zou leiden tot het uitbetalen van deze intresten op een rentevoet van meer dan 6 %; dat voor deze periode de rentevoet op het maximum van 6 % dient herleid, dat door het Koninklijk Besluit n° 74 van 28 Januari 1935 werd vastgesteld;

Aangezien ingevolge deze beschouwingen, de berekening van de nog op 1 Mei 1935 verschuldigde sommen als volgt dient gedaan :

vanaf 1 November 1934 was het verschuldigde saldo van den koopprijs : 290.000 frank;

intrest op 31 Maart 1933 verkregen, betaalbaar op 1 Mei 1935 met vermeerdering in verhouding met de vermindering van de goudwaarde van den belga, herleid tot een maximum overeenkomende met een rentevoet van 6 % per jaar, op 290.000 fr. of $290.000 \times \frac{6}{100} \times \frac{5}{12} = 7250$ frank;

Intrest van 31 Maart 1935 tot 30 April 1935 na de Muntwet :

$$290.000 \times 0,209211 \times 5 \times 1 = 1.678,25 \text{ fr.}$$

$$\begin{array}{r} 0,150632 \quad 100 \quad 12 \\ \text{gezamenlijke intrest } 7250 + 1678,25 = 8928,25 \text{ frank;} \end{array}$$

aflossing op het kapitaal :

$$10.000 \times 0,209211 = 13.888,90 \text{ frank;}$$

$$0,150632$$

Te betalen bedrag :

$$8928,25 + 13.888,90 = 22.817,15 \text{ fr.}$$

$$\text{Betaald :} \quad 17.250, \text{— fr.}$$

$$\text{Blijft verschuldigd :} \quad 22.817,15 - 17.250 = 5.567, \text{— fr.}$$

Om deze redenen :

Het Hof, gehoord het eensluidend advies van den heer Advokaat-generaal Hauben, alle verdere of strijdige besluiten van de hand wijzende;

Verklaart het beroep ontvankelijk en over den grond uitspraak doende het vonnis hervormende;

Veroordeelt de verweerster in beroep en de onbekwamen die zij vertegenwoordigt solidairlijk en onverdeelbaar om aan de beroepers te betalen de som van 5.567,15 fr., zijnde het niet betaald gedeelte van de op 1 Mei 1935 vervallen en verschuldigde aflossing en bovendien de wettelijke intresten;

Gelast de partijen te besluiten tot vaststelling van de bedragen die verschuldigd blijven op de zesmaandelijkse aflossingen die na 1 Mei 1935 vervallen zijn, en verwijst te dien einde de zaak tot de terechtzitting van 26 Maart 1938;

Veroordeelt verweerster in beroep tot de kosten van beide instanties, die van eersten aanleg begroot op, en die van beroep op 1400,80 fr. met afscheiding dezer kosten ten behoeve van Mr de Beco, pleitbezorger, die verklaart dezelfde te hebben voorgeschoten.

190 HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 31 December 1937.

Voorzitter : M. Godding.

Raadsheeren : MM. Simont en De Ridder.

Op. Min. : M. Ost.

Pl. : Mters R. Donnet, Levy-Morelle en Van Ryn.

VERZEKERING. — VALSCHE VERKLARING OF VERZWIJGING. — WETTELIJKE VEREISCHTEN VOOR NIETIGHEID.

Art. 9 der wet van 11 Juni 1874 op de verzekeringen vereischt voor zijne toepasselijkheid dat de verzwijging of de valsche verklaring moet slaan op feiten die ter kennis van den verzekerde zijn; de nietigheid der verzekering kan derhalve niet worden ingeroepen wanneer de verzwijging of de valsche verklaring in verband staan met feiten die den verzekerde onbekend waren.

Kolner Lloyd Allgemeine Versicherungs Aktien-gesellschaft t/ Rozen, Ongena en Cons.

Aangezien vaststaat dat het ijzeren binnenschip «Nooit gedacht» eigendom van H. J. Habert, op 27 October 1930 doorgebroken is tijdens het inladen van graan;

Aangezien het niet betwist wordt dat dit schip bij appelante verzekerd was voor eene waarde van 130.000 frank;

Aangezien beroepenen, op voet van art. 1166 van het B. W., optreden als schuldeischers van Habert, ten beloope van 132.000 fr. in hoofdsom, en betaling vorderen van de vergoeding voorzien in de verzekeringsovereenkomst;

Aangezien beroepster opwerpt dat de verzekering nietig is, daar de verzekerde nopens de ouderdom van het schip eene valsche verklaring zou gedaan hebben, die de meening over het risico heeft verkleind, zoodat beroepster, hadde zij er kennis van gehad, zich niet onder dezelfde voorwaarden zou verbonden hebben;

Aangezien blijkt uit de bescheiden door beroepster aan het Hof voorgelegd, dat het schip «Nooit gedacht», inderdaad, gebouwd werd in 1849 en niet in 1886, zooals Habert, met het oog op het aangaan der verzekering, het haar mededeelde;

Aangezien nochtans die ontdekking door appelante slechts gedaan werd ten prijze van ingewikkelde opsporingen die bezwaarlijk van Habert konden gevergd worden, toen hij het schip op 7 November 1929 aankocht;

dat er geene redenen voor hem bestonden om geen vrede te nemen met de vermelding van den verkoopakt dat de bouw van het schip in 1886 plaats had, zooals trouwens aangeduid was in het metingsbewijs ingeschreven den 30 October 1924, onder n° 6735, ten kantore Antwerpen-Schelde;

dat overigens de goede staat van het vaartuig van aard was om het vertrouwen van Habert te versterken; dat het de noodige herstellingen in 1927 ondergaan had en de klas A I. I voor het Belgische classificatieregister van binnenscheepvaart bekomen had, zooals blijkt uit het certificaat van onderzoek van de deskundigen Estur en Jacobs door de verzekeraars van cascos en goederen aangesteld;

Aangezien het niet beweerd wordt en alleszins niet bewezen is dat Habert kennis zou gehad hebben van den werkelijken staat der zaken en opzettelijk de waarheid zou verdraaid hebben;

Aangezien, zoo de verzekerde gehouden is aan den verzekeraar de waarheid te leveren, daar niet uitvolgt dat de verzekering nietig is zoodra de verklaring niet strookt met de werkelijkheid der feiten;

Dat de voorbereidende werken betreffende de wet van 11 Juni 1874 uitwijzen dat om als eene oorzaak van nietigheid te kunnen gelden, de verzwijging of de valsche verklaring bedoeld in artikel 9, slaan moet op feiten die ter kennis van den verzekerde zijn;

dat de nietigheid voorzien in gemeld artikel uitgesloten is wanneer de verzwijging of de valsche verklaring in verband staat met de feiten die den verzekerde niet bekend waren;

Aangezien uit die beschouwingen voortvloeit dat er in het huidig geval geene valsche verklaring be-

staat in den zin van bedoeld artikel 9 en dat bijgevolg de opwerping van appelante niet gegrond is;

Aangezien beroepster inroept dat de door den verzekerde aangegeven waarde van het schip de werkelijke waarde merkkelijk overtrof;

Aangezien de eerste rechter desaangaande met rede art. 212 van het wetboek betreffende de scheepvaart toepassende, de verzekerde waarde op gepaste wijze verminderd heeft;

Aangezien appelante beweert dat het zinken van het schip toe te schrijven is aan de schuld van verzekerde en aan een gebrek eigen aan het vaartuig;

Aangezien om gegronde overwegingen waarbij het Hof zich houdt, de eerste Rechter die bewering heeft weerlegd;

Om deze beweegredenen, en die welke de Rechtbank bewogen

Het Hof, alle niet uitdrukkelijk toegewezen besluiten ontzeggende, doet het beroep te niet, derhalve bekrachtigt het vonnis a quo;

Verwijst appelante in de op het hooger beroep ontstane kosten.

191

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 23 October 1937.

Voorzitter : M. Verstraete.

Rechters : MM. Schilling en Bervoets.

Pleiters : Mters Van Lennep en Deripainsel.

KOSTELOOZE RECHTSPLEGING. — UITVOERING VAN VONNIS. — BESLAG-ARREST.

De procedure van beslag-arrest wordt volgens art. 557 W.B.R. en volgende gerangschikt tusschen de wijzen van uitvoering van een rechterlijke beslissing.

De kosteloze rechtbijstand strekt zich uit tot de rechtsplegingen strekkende tot de uitvoering van de bekomen vonnissen en arresten en bijgevolg tot de procedure van beslag-arrest.

Mme V. t/ echtgenoot.

Aangezien verweerder opwerpt dat het beslag onder derden gedaan door aanlegster, niet geldig zou wezen omdat de rechtspleging kosteloos werd gevoerd;

Aangezien het echter vaststaat enerzijds dat de aanlegster het voordeel van de kosteloze rechtbijstand heeft verworven voor eenen eisch tot scheiding van lijf en goederen, anderzijds, dat krachtens art. 2/10 der wet van 20-2-1929, de toegestane kosteloze rechtbijstand zich uitstrekt tot de rechtsplegingen strekkende tot de uitvoering van de bekomen vonnissen of arresten (Rép. dr. Belge v° Ass. Jud. Nr 5).

Aangezien een beslag onder derden volgens Art. 357 en volgende W. B. R. wordt gerangschikt tusschen de wijzen van uitvoering van een rechtelijke beslissing (Rép. Pr. Dr. Belge v° Exécution jgt. Nr 335).

Aangezien..... (zonder belang).

192

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE GENT

2e Kamer. — 23 December 1937.

Voorzitter : M. De Sloovere.

Rechters : MM. Reyckler en De Lanier.

Pl. : Mters Orban, Elias, Stragier en Bockaert.

BESCHADIGING VAN STRAATNAAMBORDEN.

De omstandigheid dat straatnaamborden niet zouden voldoen aan de bepalingen der wet van 28 Juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken, geeft niemand het recht deze straatnaamborden te beschadigen om een onwettelijkheid te herstellen.

Het bestrijken met teer van een gedeelte der straatnaamborden vormt de beschadiging voorzien door art. 526 van het Strafwetboek.

Voor het misdrijf voorzien door art. 526 S.W.B. is geen bijzonder opzet vereischt; algemeen opzet, dit is het vrijwillig plegen eener daad wetende dat men hierdoor een inbreuk maakt op de strafwet, volstaat.

Grammens en Cons. t. O. M.

Verdacht van allen :

als daders of mededaders van het wanbedrijf, om het uitgeoefend te hebben of aan de uitvoering ervan rechtstreeks te hebben medegewerkt, voorwerpen bestemd tot het algemeen nut of tot de openbare versiering en opgericht door de bevoegde overheid of met haar machtiging te hebben vernield, omgeworpen, verminkt of beschadigd, te weten :

A. — straatnaamplaten, verkeersplaten en andere platen met Fransche opschriving, eigendom der stad Gent.

B. — tram en autobusplaten met Fransche opschriften eigendom der N. V. Tramways Electriques de Gand.

C. — reddingsboeien met Fransche opschriften, eigendom der Koninklijke reddersmaatschappij te Gent.

te Gent in den nacht van 7-8-1937;

Gehoord de eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste, tiende, elfde, twaalfde verdachten in hunne middelen van verdediging, voorgedragen door hen zelf en meester Orban voor tweede — Elias voor vierde en elfde — Stragier voor zevende, en twaalfde, Bockaert voor eerste, vijfde, zesde en achtste;

Overwegende dat De Vos, verdachte, alhoewel beoorlooflijk gedagvaard, ter zitting niet verschijnt;

Gehoord den Heer de Hoon, Substituut-Prokureur des Konings, in zijn vordering;

Overwegende dat de eerste, tweede, derde, zesde, zevende, achtste, negende, tiende, elfde en twaalfde verdachten de stoffelijkheid der feiten hebben bekend;

Dat de vierde bekend de wacht te hebben gehouden;

Dat de vijfde, De Man, loochent, doch dat er te zijnen laste gewichtige, nauwkeurige, en overeenstemmende vermoedens bestaan;

Overwegende dat Grammens, in omstandige con-

clusies die ook voor de andere verdachten kunnen gelden, beweert :

I. — dat volgens de wet van 28 Juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken, de Fransche tekst van straatnaamborden te Gent onwettelijk is, en derhalve zijn vernietiging als geen strafbaar feit kan worden beschouwd;

II. — dat artikel 526 Strafwetboek niet toepasselijk is, omdat de voorwaarden, gesteld voor dit artikel, niet vervuld zijn;

III. — dat, moest er zelfs een strafwet overschreden zijn, deze inbreuk op de wet zou verschoond zijn door uitdaging;

Overwegende dat de eenigszins spitsvondige redeneering van verdachte niet bestand is tegen een grondig onderzoek.

I. — Overwegende dat, krachtens het principe van de scheiding der machten, de Rechtbank de gedragingen der bestuurlijke overheid niet heeft te beoordeelen;

Dat de burgers, wanneer, volgens hun oordeel, de bestuurlijke overheid heeft gehandeld in tegenstrijd met de wet, nochtans het recht niet hebben op hun beurt de wet te overtreden, al beweerden zij dan ook enkel te handelen om een onwettelijkheid te herstellen;

Dat in een land, dat prijs stelt op orde en vrijheid, de mogelijke misbruiken moeten bestreden worden langs wettelijke wegen;

Dat de stelling van verdachte dus beslist moet worden verworpen, omdat zij aanleiding zou geven tot een toestand van wanorde en onzekerheid, die hoogst nadeelig zou zijn voor de gemeenschap;

II. —

A. — Overwegende dat Grammens weliswaar beweert geen strafwet te hebben overtreden; Dat artikel 526 van het Strafwetboek niet toepasselijk is, omdat de Fransche straatnamen allen uitgeverfd zijn, en dit geen beschadiging uitmaakt, vermits er geen wijziging is gebracht aan 't algemeen nut der straatnaamborden;

Overwegende dat verdachte echter uit het oog verliest dat men deze naamborden moet beschouwen in hun geheel, en men toch niet ernstig zou kunnen beweren dat het besmeeren met teer van de onderste helft der plaat geen beschadiging is;

Dat het trouwens blijkt uit de bewoordingen van gezegd artikel dat het de beschadiging op zich zelf beschouwt, en niet de mogelijke vermindering van nuttigheid;

B. — Overwegende dat verdachte ten onrechte beweert dat het kwaad opzet een noodzakelijk bestanddeel is van het wanbedrijf voorzien bij artikel 526 Strafwetboek;

Dat immers het, bijzonder opzet, slechts vereischt is wanneer het door de strafwet uitdrukkelijk is voorzien, hetgeen het geval niet is voor onderhavig misdrijf;

Dat het algemeen opzet, dit is het vrijwillig plegen eener daad, wetende dat men hierdoor inbreuk maakt op de strafwet, hier volstaat;

Dat het feit, dat de verdachten 's nachts handelden, het klaarste bewijs is dat zij wisten dat zij een overtreding pleegden op de strafwet;

Overwegende dat de drijfweer die ze deed handelen, al kan ze dan ook in zekere maat beschouwd worden als een verzachtende omstandigheid, de schuld echter niet kan uitwischen, omdat schuldig is degene, die wetens en willens de strafwet overtreedt, welke ook de redenen mogen wezen die hem hiertoe dreven (Haus, principes généraux de droit pénal belge 3e édit. I, n° 298 à 304);

C. — Overwegende dat Grammens akte heeft gevraagd dat de administratieve beslissing aangaande het plaatsen der straatnaamborden, niet in den bundel berust; dat hij ten andere de bevoegdheid van het gemeentebestuur der stad Gent betwist;

Overwegende dat zijn stelling echter geen steek houdt;

Dat immers de gemeenteoverheid krachtens art. 75 der gemeentewet, alles wat van gemeentelijk belang is regelt, en dus bevoegd is om de straatnaamborden te plaatsen;

Dat het uit de bewoordingen zijner conclusies voortvloeit dat Grammens niet betwist dat gezegde naamborden geplaatst werden door de gemeenteoverheid der stad Gent;

Dat het slechts door een al te doorschijnende woordspeling is dat hij er toe komt te besluiten dat het gemeentebestuur hiertoe niet was bevoegd;

Dat dergelijke argumentatie, die enkel op schijngrond berust, krachteloos is, en niet hoeft te worden weerlegd;

Overwegende dat het blijkt uit het lastboek betreffende de vergunning der elektrische tramwegen, dat bij den bundel gevoegd is, dat de tram- en autobusplaten geplaatst werden met de machtiging der gemeenteoverheid;

Dat het Openbaar Ministerie echter het bewijs niet voorbrengt dat dit ook het geval is voor de reddingsboeien der Koninklijke Reddersmaatschappij;

Overwegende dat uit bovenstaande beschouwingen voortvloeit dat al de voorwaarden, gesteld door artikel 526 van het Strafwetboek, vervuld zijn voor wat betreft de feiten aangehaald sub. litt. A en B der telastlegging, maar niet voor deze sub litt. C.;

D. — Overwegende dat Grammens eindelijk de «meest prikkelbare uitdaging» inroept als reden van verschooning;

Overwegende dat die uitdaging enkel bestaat in de overprikkelbare verbeelding van Grammens;

Dat het immers bewezen is (stuk 50 van den bundel) dat zelfs zijn heftigste ophitsingen op een meeting in Maart 1937 te Gent gehouden, zonder gevolg bleven, en dat hij ten slotte in Mei daaropvolgend persoonlijk naar Gent moest komen om den verfoet in te richten;

Overwegende dat men uit al deze beschouwingen mag besluiten dat het ten genoegen van rechten is bewezen dat de eerste, tweede, derde, vijfde, zesde, zevende, achtste, negende, tiende, elfde en twaalfde verdachten als daders of mededaders, en de vierde als medeplichtige, schuldig zijn aan de feiten zooals omschreven in de telastlegging en nader bepaald sub litt. A en B.

Dat de feiten sub litt. C vermeld niet ten genoegen van rechten bewezen zijn;

Overwegende dat er ten voordeele van al de verdachten verzachtende omstandigheden bestaan, voortvloeiende uit de drijfweer die ze deed handelen, alsook voor de elf laatste verdachten, uit hun jeugdigen ouderdom;

Om deze redenen :

Gezien de volgende artikels door den Heer Voorzitter aangeduid : 526, 66, 67, 69, 40, 45, 85 van het Wetboek van Strafrecht; 194, 186 van het wetboek van straffordering;

De Rechtbank recht doende op tegenspraak voor eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste, tiende, elfde, twaalfde.

Bij verstek voor De Vos, verwijst : verdachte Grammens tot een geldboete van 100 frank;

Verdachten Calmeyn, Van Damme. De Man, Brone, Van de Meulebroecke, Van Rompu, De Vos, Hosten, Ampe en Eeraerts ieder tot een geldboete van 26 frank;

Verdachte Van de Vloed tot een gelboete van 15 frank.

Gezien artikel 176 wet van 2 Januari 1926; 37 - 38 wet van 8 Juni 1926; I Koninklijk Besluit van 15 Juni 1926; wet van 27 December 1928;

Verhoogt deze geldboeten met 60 opdecimen, zoodat zij gebracht worden op :

700 frank voor de boete van 100 frank;

182 frank voor elke boete van 26 frank;

111 frank voor de boete van 15 frank;

Veroordeelt den eerste verdachte in elf twee en twintigsten en elkeen der andere verdachten tot een twee en twintigste der kosten ten voordeele van den Staat, begroot op 149.33 frank;

Beveelt dat bij gebreke van betaling der geldboeten binnen den termijn bepaald bij artikel 40 van het Wetboek van Strafrecht, deze zullen moeten vervangen worden door een gevangenisstraf van :

Een maand voor de boete van 700 frank;

Acht dagen voor iedere boete van 182 frank;

Drie dagen voor de boete van 105 frank;

Ontslaat de verdachten van de vervolging voor het overige der betichting;

Overwegende dat de gevangenisstraf tegen de verdachten Calmeyn, Van Damme, Van de Vloed, De Man, Brone, Van de Meulebroecke, Van Rompu, De Vos, Hosten, Ampe, en Everaerts de zes maanden niet overtreft;

Dat de verdachten voorafgaandelijk nooit veroordeeld werden wegens misdaad of wanbedrijf;

Dat men mag hopen dat zij zich aan dergelijke misdrijven niet meer zullen schuldig maken;

Gezien artikel 9 van de wet van 31 Mei 1888;

De Rechtbank beveelt dat het onderhavig vonnis niet zal uitgevoerd worden, uitgenomen voor de kosten, voor wat hen aangaat, indien de verdachten gedurende een termijn van drie jaar te rekenen van heden niet verwezen worden uit hoofde van misdaad of wanbedrijf;

Belast het Openbaar Ministerie met de tenuitvoerlegging van het onderhavig vonnis.

193

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

(Zetelende in handelszaken).

20 October 1937.

Voorzitter : M. Bijvoet.

Rechters : MM. Kellens en Van Hamont.

Pleiters : Mrs Koninckx en Demal.

KOOPOVEREENKOMST. — INVERTOEFSTELLING. — INHOUD.

Een invertoefstelling is overbodig wanneer verweerder in zijn besluiten verklaart de overeenkomst niet verder te willen uitvoeren.

Er bestaat een verschil tusschen den aankoop van een oven brikken en tusschen dezen van een bepaald getal brikken uit een oven; in dit laatste geval mag verweerder bewijzen dat de overige brikken geen waarde hebben.

Martens t/ U lens.

Overwegende dat verweerder gedaagd door exploit van deurwaarder Diricx, van St-Truiden, in dagtekening van 13 September 1937, geboekt in verbreking eener overeenkomst aangegaan in het jaar 1937 en in betaling eener som van 1200 frank ten titel van schadevergoeding, verklaart geene verdere uitvoering aan bedoelde overeenkomst te willen geven;

Overwegende dat in die omstandigheden een invertoefstelling van verweerder niet onontbeerlijk blijkt te zijn, doch dat de rechtbank niet kan ingaan op de besluiten van aanlegger daar waar deze strekken tot uitvoering der overeenkomst en tot betaling van den koopprijs, zijnde 1500 frank, wijl zulks in de dagvaarding niet werd aangevraagd;

Overwegende dat de rechtbank bijgevolg enkel te onderzoeken heeft of aanlegger gerechtigd is de overeenkomst te doen verbreken en schadevergoeding op te eischen;

Overwegende dat de te verklaren overeenkomst als volgt dient samengevat te worden «aanlegger » verkoopt ongeveer 30.000 brikken aan verweerder » tegen den prijs van 150 frank de duizend voor den » voet te laden, gelijk zij zich bevinden, betaalbaar » de helft bij de eerste lading de andere helft zoodra er 15.000 gevaren zijn;»

Overwegende dat verweerder de som van 1500 frank betaalde bij de aanvraag van het vervoer en slechts bezit nam van 14.200 brikken, volhoudende dat de overige brikken, totaal onbruikbaar zijn en hoegenaamd geen waarde hebben;

Overwegende dat, zoo de verkoop gedragen had op een bepaalde oven brikken, gelijk deze zich bevond, de verkoopprijs in zijn geheel verschuldigd zou zijn, welke ook de hoedanigheid der verkochte brikken waren;

Overwegende dat de benaderende bepaling van «ongeveer 30.000 brikken» en het beding dat de brikken «voor den voet moesten geladen worden gelijk zij zich bevonden» wel de veronderstelling toelaat dat een gansche oven brikken of het restant van een oven brikken door de partijen bedoeld werd, doch dat volgens art. 1602 B. W. bij gebrek aan

klaardere gegevens de aankoper moet geloofd worden, daar waar hij volhoudt niet één oven «maar een zekere hoeveelheid brikken gekocht te hebben te nemen uit een oven en voor den voet te laden gelijk zij zich bevonden;»

Overwegende dat verweerder verzekert zijne overeenkomst te hebben nageleefd doch dat hij, na 14.200 brikken verladen te hebben, op een gedeelte van den oven is uitgekomen waar er zich geen bruikbare brikken meer bevonden;

Overwegende dat hij in die omstandigheden met volle recht op een deskundig onderzoek aandringt om alzoo het bewijs te leveren dat de voorhanden waar geen brikken meer zijn en hoegenaamd geen waarde heeft;

Overwegende dat er over zijn tegeneisch dan eerst kan beslist worden wanneer het onderzoek door deskundige zal plaats gehad hebben;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, zetelende in handelszaken, alle verdere besluiten van de hand wijzende, alvorens verder uitspraak te doen op eisch en tegeneisch, beveelt een onderzoek door deskundige, hiervoor aanstellende Mijnheer Janssen Mathieu, aannemer te Hasselt, met opdracht na te gaan, of met het oog op den prijs, de voorraad, voor den voet genomen, totaal onbruikbaar is en hoegenaamd geene waarde heeft;

zegt de kosten voorbehouden;

Verzendt de zaak naar de algemeene rol.

194 POLITIERECHTBANK TE UKKEL

17 Maart 1937.

Rechter : M. R. Desmedt.
Pleiter : Mr H. Payat.

VERKEER. — AANSLUITING VAN EEN SECONDAIREN WEG AAN DEN DRAAI VAN EEN HOOFDWEG. — BOTSING. — TOEPASSELIJKHEID VAN ART. 55 ALG. REGL.

Indien er zich een botsing voordoet tusschen weggebruikers die beiden rijden op denzelfden weg die op de plaats van het ongeval een draai maakt, dient niet art. 54 par. 1 en 2 maar wel art. 55 van het K. B. van 1 Februari 1934 te worden toegepast.

Op. Min. en Préaux t/ Van Roy.

Aangezien de betichte en de burgerlijke partij beiden op denzelfden weg reden, die op de plaats van het ongeval een draai uitmaakt; dat er dus geen spraak kan zijn van de toepassing van art. 54 par. 1 en 2 van het K. B. van 1 Februari 1934;

Aangezien het Openbaar Ministerie ter zitting de toepassing vraagt van art. 55;

Aangezien er geen twist bestaan kan op het feit, dat het ongeval bij een aansluiting van twee wegen is gebeurd; dat niets bewijst, dat de burgerlijke partij zou de minste fout begaan hebben; dat, integendeel, de betichte, die zich in dit geval als een gebruiker van een bijweg te gedragen had, vermits de burgerlijke partij op zijnen rechter kant

uitkwam, zelf bekend dat hij het rijtuig van de burgerlijke partij geraakt heeft; dat art. 55 hem dus toepasselijk is;

Om deze redenen :

Veroordeelt betichte...

BIBLIOGRAPHIE

H. VAN ROOY. O. F. M. — Het onvruchtbaar maken van den mensch. — Als medische behandeling, Neomalthusiaansche practijk, Eugene-tische maatregel en middel tot bestrijding van sexueele criminaliteit. — N. V. Standaard-Boekhandel. — 1938.

Dit uitstekend boek beweegt zich op verschillende gebieden en bevat een medisch, een ethisch en een juridisch gedeelte. De beide eerste hoofdstukken zijn echter slechts de inleiding tot de beschouwingen welke de schrijver in het juridisch deel van zijn werk ontwikkelt. Niets is actueeler dan het vraagstuk van de sterilisatie in het strafrecht en na de toepassingen welke van dit beginsel gedaan zijn geworden gedurende de laatste jaren in talrijke landen is niets meer welkom in onze wetenschappelijke literatuur dan een grondige studie over dit zoo belangrijk probleem.

Schrijver beschouwt het vraagstuk van uit het standpunt der katholieke moraalphilosophie en verzamelt alle argumenten die pleiten tegen een breede toepassing van het beginsel der onvruchtbaarmaking. Zijn standpunt belet hem echter niet de meest verscheidene literatuur, van alle mogelijke strekking, die in talrijke talen over het ontwerp is verschenen te citeren en de besluiten van zijn boek worden toegelicht door een omvangrijk en uitstekend wetenschappelijk materiaal.

In de eerste deelen worden de verschillende medische methoden van onvruchtbaarmaking wetenschappelijk onderzocht : de biochemische, de fysieke en de chirurgicale methode.

Na de gevolgen van de behandeling te hebben nagegaan zoowel bij castratie als bij sterilisatie wijdt de schrijver uit over de doeleinden die worden nagestreefd door dergelijke behandelingen, waarbij vooral de onvruchtbaarmaking als straf- en beveiligingsmaatregel voor de juristen belangrijk is.

Op grond van de katholieke moraalphilosophie worden dan de verschillende ethische aspecten van het vraagstuk nagegaan op grond van dewelke dan het juridisch gedeelte van het werk wordt ontwikkeld.

Tegen dit juridisch gedeelte hebben wij wel bezwaren te opperen. Het bestaat eerst en vooral uit een zeer uitvoerig gedeelte dat de schrijver betitelt «natuurrechtelijk aspect», terwijl een tweede gedeelte ervan, dat zich uitstrekt tot het gebied van de criminologie uitermate beknopt is. Het lijkt ons dat het vraagstuk van de sterilisatie hoofdzakelijk een criminologisch vraagstuk is en dat dit gedeelte van het werk heel wat uitvoeriger het probleem had kunnen onderzoeken.

De eerste gedeelten van het werk hebben stellig veel verwarringen en onnauwkeurigheden betreffende allerlei opvattingen over de onvruchtbaarmaking uit den weg geruimd en ieder zal met de grootste belangstelling de uitstekende wetenschappelijke uiteenzetting van den schrijver volgen.

In het tweede gedeelte maakt de auteur op moreel gebied een scherp onderscheid tusschen de behandeling die gebeurt met de toestemming van het subject en deze die zonder zijn toestemming geschiedt. In het eerste geval is de onvruchtbaarmaking toegelaten in-

dien deze maatregel vereischt wordt voor het bewaren van het leven of van de gezondheid van het subject, dit zoowel therapeutisch als prophylactisch. In de meeste van deze gevallen is er geen kwestie van staatstusschenkomst. Wanneer het sexuele psychopaten betreft, die een gevaar kunnen vormen voor de maatschappij, is er een algemeen belang bij betrokken dat hier tegen gevaarlijke neigingen zou worden ingegrepen. Mits toestemming van den belanghebbende ziet de auteur er geen principieel bezwaar in dat maatregelen van castratie van psychopaten ter bescherming van de maatschappij worden aangewend. De Staat zal hier enkel een controlerecht hebben uit te oefenen.

Buiten deze gevallen is, volgens den schrijver, welkdanige onvruchtbaarmaking wegens redenen van socialen of eugenetischen aard volstrekt te verwerpen en is noch de toestemming van den belanghebbende, noch de tusschenkomst van den Staat van aard het moreel verbod te kunnen ontcrachten.

Wanneer er geen toestemming van het subject bestaat onderscheidt de auteur tusschen de interventie van privaatspersonen en deze van den Staat. Aan privaatspersonen, ook aan medici, is op de meest volstreckte wijze in dit geval de onvruchtbaarmaking verboden. Tegenover den Staat doet het vraagstuk zich echter anders voor. Castratie kan stellig als straf een maatregel zijn die nuttig door den Staat kan aangewend worden bij de repressie van sexuele misdrijven. De sterilisatie daarentegen is volledig ongeschikt om een beteugeland of zelfs een preventief effect te hebben en moet dan ook ten titel van straf volledig worden uitgeschakeld.

Deze zeer redelijke besluiten van den auteur zullen ook instemming vinden in uitgebreide middelen waar niet uitsluitend de katholieke moraalphilosophie, waarop hij zich steunt, geldt.

Het werk dat een zeer rijke documentatie bevat is een belangrijke aanwinst van onze Nederlandsche wetenschap.

René Victor.

Baron Albert HOUTART. — Urbanisme en de Wet. — Imprimerie E. Guyot, Brussel. — 1937.

Ter gelegenheid van de opening der gewone zitting van den Provinciaal Raad van Brabant, op 1 October 1937, heeft de Heer Gouverneur Baron Houtart, een merkwaardige rede uitgesproken, die een zeer interessante bijdrage vormt tot ons administratief recht. Die rede is thans in druk verschenen in Nederlandschen en tevens in Franschen tekst.

Na enkele historische beschouwingen bespreekt de auteur het wettelijk regime dat de gemeentereglementen beheerscht zoo vóór als na de wet van 28 Mei 1914, waardoor aan de gemeenten de gelegenheid werd gegeven op een breeder terrein dan vroeger toezicht uit te oefenen over het urbanisme.

Baron Houtart onderzoekt nauwkeurig aan de hand van de rechterlijke en administratieve rechtspraak de juiste draagwijdte van deze wet en geeft nauwkeurig aan wat in zake esthetiek aan de gemeente al of niet is toegelaten. Doch het is niet enkel door middel van de gemeentereglementen dat de gemeentelijke overheid kan tusschenkomen op het gebied van het urbanisme, ook door het verleen van toelatingen tot bouwen en de goedkeuring der plannen zal het College van Burgemeester en Schepenen een krachtigen invloed, — zoowel ten goede als ten kwade —, op het esthetisch uitzicht van onze steden kunnen uitoefenen.

Het besluit van den schrijver is dat, al is ook de wetgeving die thans bestaat eenigszins onsamenhangend en al zou een wettelijke regeling gewenscht zijn,

er toch door de gemeentebesturen met de middelen waarover ze thans beschikken, uiterst doeltreffende maatregelen in het voordeel van een esthetisch urbanisme kunnen worden genomen.

René Victor.

Paul BEERYER. — — Liberté économique mais organisation politique. — Maison F. Larcier, Brussel, 1937.

Een klein boekje met een rijken inhoud. De schrijver wenscht de groote beginselen van het economisch leven op eenvoudige en duidelijke wijze aan zijn lezers uiteen te zetten. De arbeid, de ruil, het kapitaal en de verdeling der inkomsten worden achtereenvolgens door hem in beknopte hoofdstukken behandeld. De schrijver vindt hierbij telkens gelegenheid uiterst belangwekkende beschouwingen over deze verschillende kapitels van de economische wetenschap te ontwikkelen.

In de besluiten van zijn boek stelt hij een reeks hervormingen voor, waarbij in de allereerste plaats in aanmerking komt de hervorming van de publieke moraliteit, waarbij de schrijver drukt op de vereischte waardigheid van de verschillende overheden in de gemeenschap. Bij de hervormingen van publiekrechtelijken aard, die hij voorstelt, drukt hij vooral op de bevordering van het prestige en de onafhankelijkheid van de magistratuur. Desaan gaande geeft de schrijver origineele beschouwingen ten beste. Volgens hem zou het vereischt zijn, om deel te kunnen uitmaken van de magistratuur, een bijzondere rechtsschool te hebben gevolgd waarvan de professoren magistraten zouden zijn. Om in deze school aangenomen te worden zou een prijskamp worden uitgeschreven. Al de benoemingen en bevorderingen van de magistraten zouden afhankelijk zijn van examen. Ook in de advocatuur zou de schrijver een verhooging van prestige wenschen te zien tot stand komen. De avoués zouden volgens hem fonctionnarissen worden van het Ministerie van Justitie en ook het beheer van de faillissementen zou geschieden door de zorgen van de administratie van rechtswezen. Aldus voorziet de schrijver, in een betere toekomst, het vervangen van den bureaucratischen staat door de gerechtigheid.

Er zijn bij dit alles zeer goede gedachten, maar wij mogen ons niet ontveinzen dat de schrijver eenigszins naief staat tegenover de werkelijkheid. Ik heb zijn boekje met genoegen gelezen maar ik denk toch niet dat het veel zal bijdragen tot de hervorming van de maatschappij.

René Victor.

INGEZONDEN BIJDAGEN

ZICHTEN OP DEN OPENBAREN WEG

Art. 678 en 679 van het Burgerlijk Wetboek bepalen dat men op het erf van zijn gebuur geene rechte uitzichten mag hebben, indien er geen afstand van 1,90 m. is tusschen den muur waarin men ze maakt en genoemd erf, en geene zijdelingsche zichten, indien de afstand geen 0,60 m. bedraagt. Volgende vraag stelt zich dan: Zijn deze bepalingen toepasselijk op zichten gevestigd in een muur die eene straat, een steenweg of een gang paalt, i.a.w. hoeven deze afstanden te worden geëerbiedigd voor vensters die op den openbaren weg uitgeven? Om klaar te zijn dient een onderscheid gemaakt tusschen de rechte en de schuine zichten. Het kan gebeuren dat een straatje of een gang minder dan 1,90 m. breed is en dat de aan beide

kanten palende huizen alzoo op de erven van de andere zijde rechte zichten hebben die met de beschikkingen van art. 678 BWB, niet overeenstemmen. Het kan ook gebeuren dat een eigenaar langsheen de straat op heel de breedte van den gevel van zijn huis, vensters, balkons, logia's of andere dergelijke uitsprongen bouwt zonder op 0,60 m. afstand te blijven van het erf van zijn zijbuur van rechts of van links en alzoo op dezès erf schuine zichten bekomt die niet staan op den afstand voorgeschreven door art. 679 BWB. Dit zijn de twee typische gevallen waarop al de andere zich kunnen herleiden. In beide aangelegenheden zijn art. 678 en 679 BWB, niet nageleefd. Moeten die vensters dan gesloten worden en deze balkons, logia's of gelijkaardige uitsprongen afgebroken?

De Rechtbank en de Rechtsleer zijn heden eensgezind om te verklaren dat deze beschikkingen van het Burgerlijk Wetboek niet van toepassing zijn op de zichten die op een openbaren weg uitgeven, zonder dat er een onderscheid dient gemaakt of het rechte of zijdelingsche zichten gelden die op het erf van den nabuur zijn verkregen. (Cass. 1 Juli 1864. P. 64. I. 401; Brussel, 8 Juni, 1887, P. 88. III. 12; Antwerpen, 4 April, 1874 P. 74 III. 126; Galopin. Biens, Propriété et Servitudes. nr 365, bladz. 209-210; Pandectes Belges. Vo. Balcon. nr 7; Schicks D. C. T. II. bl. 568 en 569). Wanneer de oplossing klaar voorkomt en geen aanleiding tot moeilijkheden geeft voor wat betreft de rechte zichten op erven aan den overkant van den straatweg gelegen, is de kwestie voor wat betreft de schuine zichten op erven van zijburen herhaaldelijk het voorwerp geweest van betwistingen voor de Rechtbanken en de beslissingen geveld nopens deze vraag hebben dan ook meest als voorwerp gehad de zijdeling-sche uitzichten op aanpalende erven van rechts of van links.

De oplossing door de Rechtspraak en de Rechtsleer gegeven is nochtans dezelfde en kan zich als volgt verrechtvaardigen. De openbare weg maakt deel uit van het openbaar domein en als dusdanig is hij niet vatbaar voor welkdanig privaat recht ook en is zijn gebruik gemeenschappelijk aan allen; het gebruik van den openbaren weg is vrij voor iedereen, onder dit enkel voorbehoud dat degene die er nut uit haalt of hem op eene of andere wijze gebruikt, zich schikke naar de bepalingen der reglementen uitgevaardigd door de bevoegde bestuurlijke overheden, den Staat voor wat de Groote Wegenis betreft, en de Gemeente voor wat de stedelijke wegenis betreft. Zooals voor het verkeer, mag dit gebruik van den openbaren weg voor wat de uitzichten aangaat, geene beperking vinden ten voordeele van een privaat belang, want in voorkomend geval, zou de verkeersweg zijne bestemming, dienstig te zijn voor allen, verliezen. Boven deze algemeene rechtsbeginselen die steunen op de natuur zelf van den openbaren weg, zijn er nog andere argumenten die de gehuldigde oplossing ten volle verrechtvaardigen. Art. 678 en 679 BWB, die inderdaad bestemd zijn om de betrekkingen van het nabuurschap tusschen private eigendommen te regelen, zijn niet van toepassing op zichten gevestigd op den openbaren weg, welke tot het openbaar domein behoort. Wie langsheen de straat bouwt, mag genieten van al de voordeelen gehecht aan zijne aanpaling; weliswaar kan het gebeuren dat het een gebuur onaangenaam is dat op zijn erf van zeer kortbij schuine zichten worden verworven door aanpalende eigenaars; doch, dit is een normaal bezwaar der aanpaling aan den openbaren weg, waartegen de voordeelen welke de aanpalende eigenaars er uit putten, tienvoudig opwegen. Trouwens, art. 678 en 679 BWB, zijn eenvoudige voorschriften die

reeds van toepassing waren in het Oude Gewoonterecht van Parijs en die reeds onder het Oud Regiem in dezen zin werden uitgelegd door de rechtbeoefenaars, wanneer het rechte of schuine uitzichten golden op den openbaren weg. Uit de voorbereidende werken van het Wetboek, is het klaar gebleken dat voor wat deze aangelegenheid betreft de wetgever van 1804 niets nieuws heeft willen scheppen, maar slechts deze voorschriften van het gewoonterecht van eene bepaalde streek heeft willen veralgemeenen voor het geheele rechtsgebied. Wij moeten aldus besluiten dat de voorschriften van art. 678 en 679 BWB, niet toepasselijk zijn op zichten gevestigd in een muur die den openbaren weg paalt. (Jamar. Répert. Gén. Jurisprudence. Vo. Servitudes, nr 177; Kluyskens. Zakenrecht, bladz. 338. Par. 4°).

De eenigste beperking van het recht van den aanpalenden eigenaar zullen de reglementen zijn door de gemeenten of den Staat genomen met het oog op de veiligheid van de burgers, het behoud der betrekkingen van goede nabuurschap en het algemeen belang. De Staat of de Gemeente kunnen voorschrijven dat slechts bepaalde zichten die aan zekere voorwaarden beantwoorden, zullen toegelaten worden en dit zullen zij desgevallend dan ook opnemen in hunne bouwreglementen. Dienvolgens, van den oogenblik af dat de aan den openbaren weg palende eigenaar de toelating tot bouwen van de Stad of de Staat of van beiden verkregen heeft en het plan der door hem ontworpen werken door deze bestuurlijke bevoegde overheden werden goedgekeurd, is hij volkomen vrij in zijn muur op den openbaren weg zichten of uitsprongen te vestigen die met de afstanden voorgeschreven door art. 678 en 679 BWB, niet overeenstemmen. Indien hij van de bevoegde overheid de toelating bekomen heeft en de toegelaten werken uitvoert, treft hem niet het minst verwijt en kan zijn gebuur niet klagen dat hij alzoo ongeoorloofde schuine of rechte zichten op zijn erf bekomt; dezès gebeurlijke eisch tot sluiten der vensters, of tot afbreken der uitsprongen gebouwd mits bestuurlijke toelating, zou niets anders kunnen dan ongegrond verklaard. (Micha. Code Belge des Architectes, nrs 363 en 364; Aubry et Rau. Drt. Civ. T. II. Par. 196. blz. 208-209; Beltjens Drt. C. art 680, nr 8.

A SMETS
Advokaat te Leuven.

WETGEVING

KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS Zittingsjaar 1937-1938

WETSONTWERP n° 2 betreffende het bewijs door getuigen in burgerlijke zaken.

Verslag namens de commissie voor de Justitie (1)
uitgebracht door den heer Legros.

Mevrouwen, Mijne Heeren,

Het wetsontwerp betreffende het bewijs door getuigen in burgerlijke zaken werd op twee punten door den Senaat gewijzigd. Het eerste dezer amendementen brengt het cijfer boven hetwelk het bewijs door getuigen niet meer aanvaard wordt, van duizend op vijftien honderd frank; het tweede is een overgangsbepaling

luidende: « De verbintenissen ontstaan vóór de afkondiging dezer wet zijn daaraan niet onderhevig, zoo zij het voorwerp zijn van een op dat oogenblik hangend geding. »

De Commissie voor de Justitie treedt, eenparig, het cijfer vijftien honderd frank bij, ofschoon zij betreurt dat het cijfer duizend niet behouden werd, in overeenstemming met het bedrag van den laatsten aanleg vóór het vrederecht.

Wat het tweede door den Senaat goedgekeurde amendement betreft, zijn verscheidene leden niet overtuigd van de noodzakelijkheid van dat amendement en vinden het zelfs gevaarlijk. Door te verklaren dat de verbintenissen ontstaan vóór de afkondiging der wet, alleen dan niet onder de toepassing er van vallen, zoo zij het voorwerp zijn van een op dat oogenblik hangend geding, brengt men het beginsel van de terugwerkende kracht der wetten in het gedrang. Vooral waar het gaat om het bewijs « moet de wet, die van kracht is op het oogenblik waarop de feiten voorgevallen zijn en de rechtsvordering ontstaan is, dit bewijs regelen » (*Hof van Verbreking*, 16 Maart 1850, P. 1850, I, 195; Brussel, 11 Augustus 1851, B. J., 1852, kol. 545; *Pand. Belges*, zie: « *Preuve en général* », kol. 1098).

Men zal daartegen ongetwijfeld aanvoeren dat dit beginsel alleen den rechter bindt en de wetgever het recht heeft er van af te wijken. Maar is het wenschelijk, ten ware ingeval de billijkheid het eischt, dat de wetgever afwijkt van de grondbeginselen van ons recht? De tekst van artikel 2 kan daarbij ernstige moeilijkheden medebrengen in strafgedingen, waarbij vragen opgeworpen worden, die vóór de hoofdvraag moeten beslist worden. Inderdaad, op welk oogenblik zal de vordering als hangende aangezien worden in strafrechtelijk opzicht? Is het juridisch en is het logisch bij misdrijven die gepleegd werden vóór de afkondiging van de wet, maar eerst naderhand werden vervolgd, een andere wetgeving toe te passen dan degene die van kracht was op het oogenblik waarop die misdrijven vervolgd werden?

Andere leden van de Commissie lieten nochtans opmerken, dat het weinig billijk ware de nieuwe voordeelen, door de wet voorzien, niet toe te passen op de verplichtingen ontstaan vóór de wet, doch waarvan de betwisting bij het gerecht aanhangig is na het van kracht worden er van. De hooger aangehaalde beginselen gelden, weliswaar, voor elke wet houdende beperkingen aan de vroegere wetgeving, echter niet wanneer de wet voordeliger wordt. Alleen de vorderingen mogen er aan ontsnappen, die aanleiding gaven tot een geschil op het oogenblik van de afkondiging der wet, daar het gerechtelijk contract is ontstaan toen de vroegere teksten nog van kracht waren. Bij de toepassing van de wet van 1 April 1928, waarbij het cijfer voorzien in de artikelen 1341, 1342, enz. van het Burgerlijk Wetboek, op 500 frank werd gebracht, was de Franse rechtspraak het eens met dit standpunt, dat trouwens werd uiteengezet door Baudry Lacantinerie en Laurent.

Ten slotte, sedert de devaluaties, bestaat er praktisch geen enkel geschil meer, waarvan de waarde lager is dan honderd-vijftig frank. Het stellen op vijftienhonderd frank, van het maximum-bedrag in aanmerking komende ter zake van bewijs door getuigen, geldt als een eenvoudige aanpassing van het recht aan de werkelijkheid en aan de feiten.

* * *

Bijgevolg, en toegevend dat de nieuwe wet zonder voorbehoud van toepassing zal zijn op de praesjudiciële geschilpunten, dit tweede advies bijgetreden zijnde door

de meerderheid van de Commissie, wordt artikel 2 goedgekeurd zooals aangenomen door den Senaat.

Het verslag werd eenparig goedgekeurd.

(1) Samenstelling van de Commissie: de heer Munde-leer, voorzitter; Blume-Grégoire (Meyr.), de heeren Bohy, Brunet Collard, Craeybekx, Gruselin, Hossey, Vranckx. — Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Kluyskens, Koelman, Maes, Poncelet. — Janssens (W.), Jennissen. — Collet (P.), Legros. — Romsée. — Lahaut.

BALIELEVEN

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN VRIJDAG, 4 MAART 1938

Op de dagorde der vergadering stonden twee spreekbeurten van Confraters Mrs Timmermans en H. Jacob. De verscheidenheid van het onderwerp wijst er op hoe de gewone vergaderingen der Conferentie alle vitaliteit behouden; wijl de sprekers van dezen avond wel uitzonderlijk dienen bedankt voor hun herhaaldelijk optreden in de Conferentie.

Mr H. Jacob hield « enkele wijsgeerige beschouwingen bij een Verzekeringsspolis ». De basis van alle verzekering, zegt spreker, is terug te brengen tot enkele algemeen leidende principen die, moesten zij in alle omstandigheden nageleefd worden, voorzeker het ideaal verzekeringsrecht zouden scheppen. Gemeenschapsgedachte, solidariteitsgedachte, het princip der goede trouw, drie elementen die de basis vormen van alle verzekering... of zouden moeten vormen, want helaas de huidige stand der verzekering in ons land mist veelal dergelijk stevige grondvesting.

De gemeenschapsgedachte: princip dat zich richt tot den verzekeraar. Het kapitalistisch belang der verzekeringsmaatschappijen is van ondergeschikt belang; de maatschappijen zelve zijn slechts een middel: het bijeenbrengen van een groep individuen om dezen onder hen te helpen die door een ramp worden getroffen, dit is de essentie van alle verzekering. Sociaal en economisch gezien is de gemeenschapsgedachte hoofdzak.

Ernstige gevolgen vloeien hieruit onmiddellijk voort: kontrol op de verzekeringsmaatschappijen is noodzakelijk. Immers, de verzekeraar moet rationeel te werk gaan; moet de keuze der risikos in acht nemen; het aanwenden van dumping in de premien mag niet geduld; zuiver kapitalistische bestrevingen dienen geweerd... Dit alles vereischt een kontrol.

De solidariteitsgedachte: princip dat zich richt tot de verzekerden. De verzekerde moet er zich van bewust worden dat de betaalde premie de koopprijs is voor de solidariteit die hem bij rampgeval ten goede komt.

Daarom is het wenschelijk dat verzekeringen uit de maatschappij zouden geweerd worden die niet als ernstig te aanzien zijn, b.v. een verzekering door het aangaan van een abonnement bij dag- of weekbladen; dergelijke verzekeringen zijn niet ernstig, en wat meer is, zij vervormen totaal het idee dat het groot publiek zich over de verzekering moet vormen.

Van grootste belang in alle verzekeringsovereenkomst is de naleving van « de goede trouw ».

Ook dit princip dient verder door te dringen in het bestaande verzekeringsrecht.

De « goede trouw » is een princip met dubbelen inhoud: een negatieve en een positieve. De eerste is:

vermijden wat een bonus pater familias niet doet; de tweede (en deze is specifiek eigen aan de verzekering): buiten de belangen der twee kontrakteerende partijen (verzekeraar en verzekerde) de belangen der andere verzekerden in het oog houden. Deze plicht vindt zijn oorsprong in de solidariteitsgedachte die eigen moet zijn aan het wezen der verzekering.

Bij nader onderzoek moeten wij vaststellen dat in den huidige stand der wetgeving (wet van 1874 op de verzekeringen) der rechtsleer en rechtspraak geen genoegzame plaats wordt gegeven aan dit principieel der goede trouw. Met het oog op dit principieel dienen belangrijke hervormingen ingevoerd, zoo b.v. met het oog op het agentenwezen en zijn verantwoordelijkheid tegenover de verzekerden, het star formalisme der verzekeringspolissen, enz...

Spreker besluit dat de drie aangegeven grondgedachten van alle verzekering het evenwicht moeten brengen in de rechtmatige belangen van verzekeraars en verzekerden. Hij wordt voor zijn prachtige uiteenzetting van harte gelukgewenscht door den Voorzitter en de Vergadering.

Confrater Mr J. Timmermans wil zich bepalen tot een mededeeling aan de Conferentie betreffende de Spellingkwestie, doch vangt aan in een kort maar zeer juist overzicht met een uiteenzetting over deze kwestie sinds de vorige eeuw. De spelling De Vries-Te Winkel bracht eenheid rond de jaren '90; alsdan hebben wij de Kolewijn spelling zien ontstaan. Nu in 1934 heeft Oud-Minister Marchant nieuwe regelen uitgevaardigd voor de spelling. Hoofdzaak is dat er zoo in Nederland als in Vlaanderen klaarheid komt, en éénheid.

Een feit is zeker: Nederland gaat naar vereenvoudiging der spelling. De belangstelling hiervoor is voor- zeker in Vlaanderen minder, anderzijds werpen de bestrijders eener nieuwe spelling op dat deze in strijd zou zijn met het Vlaamsche taalgevoel, en een verarming der taal zou beteekenen. Dergelijke philologische opwerpingen — al waren zij ook gedeeltelijk juist, wat nog zou moeten bewezen — zullen echter niet beletten dat de nieuwe spelling in afzienbaren tijd een voldongen feit zal zijn in Nederland. het is niet enkel wenschelijk, maar noodzakelijk dat, in die omstandigheden, de eenheid van spelling tusschen Nederland en Vlaanderen wordt nagestreefd.

De vergadering was het desbetreffend volkomen eens met spreker, die tevens den wensch uitdrukte dat de Conferentie in dezen zin ten gepaste tijde eene mededeeling zou verstrekken aan de verantwoordelijke Lichamen en aan de Pers. De vergadering was het hierover ten volle eens.

VLAAMSCH E CONFERENTIE DER BALIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Op Woensdag, 2 Maart, gaf Mter Willy De Groote, een voordracht over de «Handelszaak».

Spreker wees er op hoe de opstellers van het wetboek van koophandel het feitelijk bestaan der handelszaak niet inzagen. Ook de latere wetten van 25 Oktober 1919 en 30 Maart 1936, hebben haar statuut op geen duidelijke en bepaalde wijze bepaald. Hierdoor ontstond een verschil van opvatting, omtrent het voorwerp en het wezen der handelszaak.

Voor wat het voorwerp betreft, dacht men oorspronkelijk, dat slechts de «winkelgoederen» in het fonds begrepen waren. Later werd dit begrip uitgebreid tot alle goederen, die als bijzaak van den warenvoorraad

doorgingen. In de jongste tijden omvat het voorwerp der handelszaak, alle goederen en rechten, zoowel stoffelijke als onlichamelijke, die noodzakelijk aan de handelsonderneming gehecht zijn, en de winstgevende uitbating ervan verzekeren.

Omtrent het wezen der handelszaak, rezen ook twistvragen op. Men beschouwde ze, als een «geheel», doch over den juridischen aard van dit complex, waren de meeningen verdeeld.

Zekere rechtsgeleerden, waren voorstanders van het begrip der «feitelijke algemeenheid», en aanzagen het handelsfonds, slechts als een gerieflijke term, die de verzameling der goederen van één zelfde handelsinstelling aanduidt, doch die geen werkelijke entiteit weer- geeft.

De voorstanders der «rechtsalgemeenheid», integendeel beschouwden het handelsfonds, als een speciaal patrimonium, met eigen actief en passief. Doch deze opvatting strookt voorzeker niet met de beschikkingen van art. 7 der Hyp. wet. 1851.

Het wezen der handelszaak, is voor geen dezer twee stellingen vatbaar. De handelszaak vormt een algemeenheid «sui generis», met stoffelijke en immaterieele elementen. (Stelling van den heer Van Ginderachter).

Sommige elementen maken haar hoofdbestanddeel uit. Voornamelijk het recht op cliënteel, hetwelk ieder handelaar bezit en mag vervreemden. Dit recht wordt bekrachtigd, door den eisch tot schadevergoeding, wegens onrechtmatige mededeeling.

Andere «natuurlijke elementen», die met het hoofdbestanddeel een ondeelbaar geheel vormen, zijn vooral de middelen om de cliënteel te behouden.

Hoofdbestanddeel, en natuurlijke elementen, maken wezenlijk de handelszaak uit. Andere toevallige elementen, die zouden afhangen van de bedingen der partijen, blijven vreemd, zoowel aan het voorwerp als aan den juridischen aard der handelszaak.

Spreker stelde ten slotte vast dat in de praktijk de handelszaken in België, weinig verhandeld worden. Dit ligt aan de onvoldoende dichtheid der bevolking, en het eng gebruik der credieten op handelszaak. Een tuschenkomst van den wetgever, met het oog op een breeder opvatting van dit credietmiddel, schijnt gewenscht.

Volgde een gedachtenwisseling waaraan verscheidene leden deelnamen en waarna de vergadering gesloten werd.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 10. — 5 Maart 1938. — Mr Ed. Emmering: Onrechtmatige daad en pers.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3525. — 6 Maart 1938. — Campanilisme judiciaire et Grand Bruxelles.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD!!!**

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen, A. Somville, best.